

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 17 d. Nr. 21RE-391 (AG-224/03-2024)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos M.K. skundą dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja M.K. (toliau – pareiškėja) pateikė Komisijai patikslintą skundą (toliau – skundas), kuriuo prašo: 1. Panaikinti Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir Agentūra, NMA) 2024-01-10 sprendimą Nr. BRK-28 (Komisijos pastaba: sprendimo Nr. BRK-283) „Dėl pateiktos paraiškos pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023-2027 metų strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių ir vidutinių ūkių plėtra“ neregistravimo“ (toliau – ir 2024-01-10 Sprendimas) ir įpareigoti Agentūrą priimti naują sprendimą dėl pareiškėjos paraiškos registravimo; 2. Panaikinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) 2024-02-14 sprendimą Nr. 3IN-130(8.1E) „Dėl skundo“ (toliau – 2024-02-14 Sprendimas), kuriuo pareiškėjos skundas dėl NMA 2024-01-10 Sprendimo netenkintas.

Pareiškėja paaiškina, kad NMA priėmė 2024-01-10 Sprendimą, kuriuo nusprendė neregistruoti pareiškėjos paraiškos pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2020-2027 metų strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ (toliau – ir Priemonė), neregistravimo pagrindu nurodė tai, kad paraiškas pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Smulkių-vidutinių ūkių plėtra“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023-09-01 įsakymu Nr. 3D-577 (toliau – ir Įgyvendinimo taisyklės) 37 punktą buvo galimybė pateikti nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29 24 val. tik vienu galimu būdu – užpildžius elektroninę paraiškos formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį per Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (toliau – ir ŽŪMIS) adresu www.zumis.lt, o pareiškėja paraišką pateikė netinkamu būdu – atsiuntė ją elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt. 2023-12-29, paraiškos teikimo dieną, pateikė NMA paaiškinimą, kad paraiškos nebuvo galima pateikti per ŽŪMIS, nes buvo rodoma klaida; tai matyti iš darbalaukio nuotraukos.

Pareiškėja nesutinka su NMA 2024-01-10 Sprendimo teiginiais, kad pildydama paraišką neteisingai suvedė duomenis, kad pareiškėja paraiškos negalėjo pateikti dėl savo kaltės ir teigia, jog šie NMA teiginiai neatitinka tikrovės. Pažymi, kad jos nurodyti ilgalaikio turto objektai neturėjo pasikartojančių unikalių objekto/serijos numerių. Pareiškėjos valdomas ilgalaikis materialus turtas, statinys, kurio unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) buvo nurodytas elektroninės formos lentelėje „informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, valdomą nuomos/panaudos pagrindais“. Tas pats unikalus numeris buvo nurodytas ir kitoje to paties elektroninės formos lapo lentelėje „informacija apie projekto investicijų ir iš veiklos gautos produkcijos laikymo vietą“, kadangi būtent tame pastate ir numatyta projektų investicijų vieta. Taigi, „pasikartojantys“ unikalūs objekto numeriai buvo

nurodyti skirtingose lentelės vietose, taip kaip priklauso pagal lentelių turinį, tačiau ŽŪMIS klaidingai identifikavo esą kodas pakartotinai suvestas toje pačioje lentelėje. Teigia, jog šiuos teiginius patvirtina pareiškėjos kompiuterio darbalaukio nuotrauka, daryta paraiškos pildymo ŽŪMIS sistemoje metu. Nesutikdama su 2024-01-10 Sprendimu, pateikė skundą Ministerijai, kuri 2024-02-14 Sprendime taip pat formaliai vertino, kad pareiškėja paraiškos nepateikė per ŽŪMIS dėl savo kaltės, neva neteisingai suvestų duomenų.

Pareiškėjos teigimu, 2024-01-10 Sprendimas sukelia jai itin sunkias neigiamas pasekmes, t. y. užkerta kelią tolesniam jos paraiškos vertinimui dėl paramos skyrimo. NMA, priimdama 2024-01-10 Sprendimą, turėjo visapusiškai įvertinti paraiškos pateikimo aplinkybes ir priežastis, dėl kurių paraiška negalėjo būti pateikta per ŽŪMIS, tačiau to nepadarė ir priėmė formalų, tikrovės neatitinkančiais duomenimis grindžiamą sprendimą. 2024-01-10 Sprendimas priimtas ignoruojant esminę aplinkybę, kad paraiška nebuvo pateikta per ŽŪMIS sistemą ne dėl pareiškėjos kaltės, o dėl ŽŪMIS funkcionalumo klaidos. Elektroninėje paraiškos formoje pateikusi teisingus duomenis apie įgyvendinamą projektą, t. y. nurodžiusi tą patį pastato unikalų numerį (duomenys neskelbtini) užpildydama ilgalaikio materialaus turto sąrašą ir nurodydama investicijų įgyvendinimo vietą, pareiškėja paraiškos pateikti negalėjo, t. y. to padaryti neleido sistema, nes klaidingai identifikavo kaip toje pačioje lentelėje pasikartojančius duomenis. Neturėdama kitos išeities, pateikė paraišką kitu prieinamu būdu, t. y. pateikė elektroniniu būdu užpildytą paraiškos formą pasinaudodama ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu. Tokiu būdu, paraiška buvo pateikta NMA nepraleidus paraiškų tvarkaraštyje nurodyto termino. Kartu NMA buvo pateiktas paaiškinimas, kodėl paraiška nebuvo pateikta per ŽŪMIS paraiškos teikimo funkciją. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja negalėjo pateikti paraiškos per ŽŪMIS dėl pačios ŽŪMIS funkcionalumo klaidos, NMA turėjo vertinti situaciją pareiškėjos naudai, t. y. kitu nei Įgyvendinimo taisyklėse numatytu būdu pateiktą paraišką priimti. Juo labiau, kad paraiškos registravimo ŽŪMIS momentas pagal Administravimo taisykles neturi įtakos paraiškos vertinimui/prioritetinės eilės sudarymui, o ir per ŽŪMIS pranešimų teikimo funkciją pateiktos paraiškos pateikimo laikas yra aiškiai matomas. Nėra jokių objektyvių motyvų, dėl kurių elektroniniu būdu užpildytos paraiškos, pateiktos per ŽŪMIS pranešimų teikimo funkciją, būtų nepriimtina. Priešingas situacijos traktavimas būtų neteisingas ir neproporcingas, kadangi apskritai paneigtų pareiškėjos galimybę pateikti paraišką vien tik dėl ŽŪMIS sistemos funkcionalumo klaidos. Pažymi, kad pagal administracinių teismų praktiką, pirmenybė sprendžiant administracinį ginčą teikiama ne formaliam įstatymų taikymui, o teisingam ginčo išsprendimui. Mano, kad skundžiami atsakovių sprendimai yra neteisėti ir nepagrįsti, todėl naikintini (1 t., b. l. 20–24).

Pareiškėja pateikė prašymą bylą nagrinėti jai nedalyvaujant (1 t., b. l. 54).

Atsakovė Agentūra su pareiškėjos skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime pažymi, kad pareiškėjos paraiška nebuvo registruojama ir toliau administruojama, kadangi ji pateikta netinkamu, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023-02-24 įsakymu Nr. 3D-102 (*toliau – ir Administravimo taisyklės*) nurodytu būdu. Paramos paraiškų pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencines priemones priėmimo 2023 metais tvarkaraštis, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022-12-14 įsakymu Nr. 3D-809 (*toliau – ir Paraiškų priėmimo tvarkaraštis*) numatyta, kad Priemonės paraiškos priimamos nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29. NMA tinklalapyje pateiktame paraiškų priėmimo kvietime nurodyta, kad Paraiška ir su ja teikiami dokumentai turi būti pateikti užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS interneto prieigoje adresu www.zumis.lt. Paraiška ŽŪMIS portale turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paraiškas paskutinės dienos 24 valandos. Remiasi Įgyvendinimo taisyklių 37 punktu; nurodo, kad paraiškas buvo galimybė pateikti nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29 24 valandos tik vienu galimu būdu – užpildžius elektroninę paraiškos formą per ŽŪMIS interneto prieigoje adresu www.zumis.lt. Remiasi Administravimo taisyklių 78 punktu, kad užpildžius elektroninę formą ŽŪMIS Elektroninės paramos paraiškos formos vaizdinis laukų išdėstymas gali skirtis nuo spausdintinės dokumento versijos, tačiau turinys turi

atitikti žemės ūkio ministro tvirtinamą formą. Neužpildžius elektroninės formos ŽŪMIS portale, o paramos paraišką pateikus nuskenuotą, naudojantis ŽŪMIS portalu, paramos paraiška nepriimama.

Atsiliepime nurodo, kad NMA, patikrinus duomenis ŽŪMIS sistemoje, buvo nustatyta, kad ŽŪMIS veikė gerai, sutrikimų nebuvo fiksuota, taip pat patikrinus bandymu jungtis per ŽŪMIS pareiškėjos vardą, nustatyta, ji pildydama paraišką, neteisingai suvedė duomenis, kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius unikalų objekto / serijos numerius. Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo fiksuota ŽŪMIS sutrikimų, o pareiškėja Paraiškos nepateikė, nes neteisingai užpildė elektroninę formą, NMA vertino, kad pareiškėja tinkamu būdu paraiškos pateikti negalėjo dėl savo kaltės ir valios (aplinkybes galėjo kontroliuoti ir užkirsti joms kelią), todėl Paraiška buvo neregistruojama ir toliau neadministruojama.

NMA pažymi, jog paskutinėmis paraiškų surinkimo dienomis nebuvo gauta pranešimų dėl ŽŪMIS trikdžių, kurie galėjo lemti paraiškos nepateikimą. Siekiant sužinoti dėl kokių priežasčių pareiškėjai nepavyko pateikti paraiškos per ŽŪMIS, NMA pagalbos portale buvo registruotas IT incidentas; gautame atsakyme nurodyta, kad Paraiškos nepavyko pateikti kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius „Unikalų objekto/serijos Nr.“. NMA nesutinka su pareiškėjos argumentais, jog elektroninėje paraiškos formoje pateikusi teisingus duomenis apie įgyvendinamą projektą, t. y. nurodžius tą patį pastato unikalų numerį užpildydama ilgalaikio materialaus turto sąrašą ir nurodydama investicijų įgyvendinimo vietą, pareiškėja paraiškos pateikti negalėjo, to padaryti neleido sistema. NMA paaiškina, kad kaip nurodyta 2024-01-10 Sprendime, kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius „Unikalų objekto / serijos Nr.“, sistemoje rodė klaidą.

Atsiliepime nurodė, jog pareiškėja pildydama ŽŪMIS paraišką: paraiškos XI skyriuje „Informacija apie ilgalaikį turtą, valdomą nuosavybės teise“ nurodė: turto objekto pavadinimas: ritinių presas – serijos Nr. 1; grėblys – serijos Nr. 2600; žemės dirbimo freza – serijos Nr. 2.; paraiškos XII skyriuje „Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, valdomą nuomos / panaudos ar kitais pagrindais“ nurodė: germinatorius – serijos Nr. 1; trąšų barstytuvas – serijos Nr. 0; priekaba – serijos Nr. 2; sėjamoji – serijos Nr. 3. Pareiškėjos NMA 2023-12-29 23 val. 39 min. siūstoje paraiškos formoje matyti, kad: paraiškos IX skyriuje „Informacija apie ilgalaikį turtą, valdomą nuosavybės teise“ Pareiškėja nurodė: objekto pavadinimas: grėblys – serijos Nr. 2600; paraiškos X skyriuje „Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, valdomą nuomos / panaudos ar kitais pagrindais“ Pareiškėja nurodė: pastatas – ūkinis pastatas unikalusis Nr. (duomenys neskelbtini); germinatorius – objekto/serijos numeris nenurodytas; trąšų barstytuvas – serijos Nr. ZA-M; priekaba serijos Nr. 2PTS-6; sėjamoji – serijos Nr. 6TD.

Atkreipia dėmesį, jog Įgyvendinimo taisyklių 1 priede prie paraiškos formos yra detaliai nurodyta, kokia informacija turi būti pateikta NMA, teikiant paraišką pagal minėtą priemonę: IX, X skyriuose nurodoma, kad be kitų, būtina nurodyti ir objekto pavadinimą, unikalų objekto / serijos Nr., pagaminimo metus. Remiasi Administravimo taisyklių 80 punktu, kad „Paramos paraiška turi būti tinkamai užpildyta, pateikiant išsamią ir teisingą informaciją“. Tinkamu būdu paraiškos pareiškėja negalėjo pateikti dėl savo kaltės ir valios, o ne dėl ŽŪMIS sutrikimų.

NMA nesutinka, kad nėra jokių objektyvių motyvų, dėl kurių elektroniniu būdu užpildytos paraiškos pateiktos per ŽŪMIS pranešimų teikimo funkciją, būtų nepriimamos. NMA paaiškina, kad paraiškos pagal priemonę buvo renkamos 2023-10-31–2023-12-29; paraiškų priėmimo kvietime nurodyta, kad paraiška ir teikiami dokumentai turi būti pateikti užpildžius elektroninę formą ŽŪMIS interneto prieigoje. Remiasi Administravimo taisyklių 78.1 papunkčiu, kad neužpildžius elektroninės formos ŽŪMIS portale, o paraišką pateikus nuskenuotą, naudojantis ŽŪMIS portalu, paraiška nepriimama.

Pažymi, kad pareiškėja, gerai žinodama, jog paraiškos buvo renkamos nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29, ŽŪMIS paraišką teikė (2023-12-29 23:39 val., naudodamasi ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“)) paskutinę termino dieną, tai rodo, kad pareiškėjos veiksmai neatitinka apdairaus, rūpestingo, atidaus asmens elgesio standarto. NMA nebuvo sulaukusi nei vienos pareiškėjos užklauso, tikėtina dėl to, kad pareiškėja pildė paraišką paskutinėmis paraiškų surinkimo dienomis, o Paraišką bandė pateikti tik paskutinę dieną. Teigia, jog pildydama paraišką anksčiau pareiškėja galėjo gauti NMA specialistų konsultacijas, jei nepavyko

pateikti paraiškos dėl padarytų klaidų. Dėl paraiškos pildymo yra atsakinga pati pareiškėja. Pareiškėjai turi elgtis apdairiai ir paisyti Taisyklėse nustatytų reikalavimų. Negalima skirtingai vertinti pateiktų paraiškų ir vieniems leisti paraiškas pateikti pavėluotai ar taisyklėse nenurodytu būdu, o kitiems ne, tai būtų lygiateisiškumo principo pažeidimas. NMA visiems pareiškėjams vienodai taiko Taisyklių nuostatas. NMA mano, kad tinkamai taikė Taisyklių nuostatas ir priėmė pagrįstą sprendimą (1 t., b. l. 89–94). NMA pareiškė poziciją dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka (2 t., b. l. 62).

Atsakovė Ministerija su pareiškėjos skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Taip pat prašo pakeisti Ministerijos procesinę padėtį į trečiojo suinteresuoto asmens. Atsiliepime pažymi, kad pareiškėja savo poziciją grindžia vieninteliu argumentu, jog iškilo techninės problemos pačioje ŽŪMIS. Nurodo, kad pareiškėja paraišką pateikė 2023-12-29 23.39 val. netinkamu būdu – atsuntė ją elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt. Iš Agentūros pateiktos medžiagos matyti, kad Agentūroje buvo patikrinta ŽŪMIS sistema bei nustatyta, kad ji veikė gerai, sutrikimų nebuvo fiksuota, tačiau pareiškėja pildydama paraišką neteisingai suvedė duomenis, kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius unikalų objekto/serijos numerius. Atkreipia dėmesį, kad iš pareiškėjos pateiktų ekrano nuotraukų matyti, kad ŽŪMIS fiksuoja klaidą, tačiau neįmanoma identifikuoti, kada konkrečiai ir koku konkrečiu laiku įvyko galima ŽŪMIS klaida. Pareiškėja pildydama ŽŪMIS paraiškos skyriuje „Informacija apie ilgalaikį turimą, valdomą nuosavybės teise“ nurodė: turto objekto pavadinimas: ritinių presas – serijos Nr. 1; grėblys – serijos Nr. 2600; žemės dirbimo freza – serijos Nr. 2.; paraiškos XII skyriuje „Informacija apie ilgalaikį materialųjį turimą, valdomą nuomos/panaudos ar kitais pagrindais“ nurodė: germinatorius – serijos Nr. 1; trąšų barstytuvas – serijos Nr. 0; priekaba – serijos Nr. 2; sėjamoji – serijos Nr. 3. Pareiškėjos Agentūrai 2023-12-29 siųstame el. laiške 23 val. 39 min., kuriame ji pridėda PDF formatu užpildytą paraišką kartu su priedais matyti, kad: paraiškos skyriuje „Informacija apie ilgalaikį turimą, valdomą nuosavybės teise“ pareiškėja nurodė: objekto pavadinimas: grėblys – serijos Nr. 2600. Daugiau jokių ilgalaikio turto objektų, valdomų nuosavybės teise, nenurodė; paraiškos X skyriuje „Informacija apie ilgalaikį materialųjį turimą, valdomą nuomos/panaudos ar kitais pagrindais“ pareiškėja nurodė: pastatas – ūkinis pastatas unikalusis Nr. (duomenys neskelbtini); germinatorius – objekto numeris nenurodytas; trąšų barstytuvas – serijos Nr. ZA-M; priekaba serijos Nr. 2PTS-6; sėjamoji – serijos Nr. 6TD.

Įgyvendinimo taisyklių 1 priede prie paraiškos formos yra detalios nurodyta, kokia informacija turi būti pateikta teikiant paraišką. Be to, Agentūra tinklalapyje www.paramakaimui.lt yra pateikusi paraiškos pildymo instrukciją per ŽŪMIS, iš kurios matyti, jog duomenys apie nekilnojamąjį objektą turėjo būti suvesti tinkamai, nurodant tikslus ilgalaikio turto serijos numerius. Mano, kad tinkamu būdu paraiškos pareiškėja negalėjo pateikti dėl savo kaltės, o ne dėl ŽŪMIS sutrikimų. Pareiškėja nebuvo pakankami atidi ir rūpestinga, turėjo įvertinti ir tą aplinkybę, kad paraišką teikia paskutinę paraiškų teikimo dieną bei tinkamai turėjo suvesti paraiškoje prašomą informaciją, t. y. tinkamai nurodyti ilgalaikio turto serijos numerius. Pareiškėja pildydama paraišką neteisingai suvedė duomenis, kadangi ilgalaikio turto objektai, valdomi nuosavybės teise, turėjo pasikartojančius serijos numerius: ritinių presas serijos Nr. 1; žemės dirbimo freza serijos Nr. 2; ilgalaikio turto objektai, valdomi nuomos / panaudos pagrindais: germinatorius serijos Nr. 1; priekaba, serijos Nr. 2; o Agentūrai siųstame laiške pareiškėja pateikia visai kitokią informaciją ir nurodo visai kitus ilgalaikio turto serijos numerius. Netinkamu būdu pareiškėjos paraiškos pateikimo priežastys atsirado ne dėl Agentūros kaltės bei ne dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių. Pareiškėjos skundo argumentas dėl sistemos funkcionalumo nėra pagrįstas, nes ilgalaikio turto objektai negali turėti pasikartojančių serijos numerių, be to, pareiškėjos teikiama informacija pildant ŽŪMIS bei siunčiant 2023-12-29 paraišką el. paštu Agentūrai skiriasi, o tai tik įrodo, kad pareiškėja netinkamai suvedė duomenis į ŽŪMIS, dėl to ir paraiška ŽŪMIS nebuvo užregistruota. Paraiškos nepateikimo priežastys dėl pareiškėjos kaltės, todėl Agentūra pagrįstai neregistravo paraiškos.

Ministerija, pasisakydama dėl savo procesinės padėties, remiasi VAĮ 14, 16 straipsniais, Administravimo taisyklių 250 punktu, Įgyvendinimo taisyklių 56 punktu. Teigia, kad Ministerija ginčijamu raštu pateikė savo vertinimą pareiškėjai ir Agentūrai; joks įstatymas nenumato Ministerijai

teisės panaikinti žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto, šiuo atveju Agentūros, sprendimo. Skundžiamas Ministerijos raštas turėtų būti vertinamas kaip rekomendacinio pobūdžio, neturintis privalomosios galios ir negali būti traktuojamas kaip imperatyvus įpareigojimas Agentūrai. Tiesiogiai Ministerijos raštas pareiškėjai nesukelia jokių tiesioginių teisinių pasekmių. Sprendimą dėl paramos skyrimo/neskystimo priima Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo; Agentūra yra vienintelė akredituota institucija, galinti administruoti paraiškas, apskaičiuoti ir išmokėti paramą. Remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (*toliau – LVAT*) praktika, kad atsakovu laikoma materialiojo teisinio santykio šalis, tikrai ar tariamai pažeidusi pareiškėjo materialiąsias teises ar interesus, ir kuri kviečiama į teismą atsakyti į pareiškėjo pareikštą reikalavimą (1 t., b. l. 55–61). Ministerija pareiškė poziciją dėl bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarka (2 t., b. l. 60).

Skundas atmestinas kaip nepagrįstas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Agentūros 2024-01-10 Sprendimo ir Ministerijos 2024-02-14 Sprendimo, teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad buvo paskelbtas kvietimas teikti paraiškas gauti paramą pagal Priemonę. Šiame kvietime nurodyta, kad paraiškos priimamos nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29. Nurodomas paraiškų pateikimo būdas – paramos paraiška ir su ja teikiami dokumentai turi būti pateikti užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS interneto prieigoje adresu www.zumis.lt (1 t., b. l. 97–98).

Pareiškėja el. laiške („Interesanto paklausimas bylai“, siūsta iš noreply@zumis.lt į dokumentai@nma.lt) nurodė, kad buvo teikiama paraiška per ŽŪMIS sistemą, tačiau metė klaidą ir nebuvo įmanoma jo pateikti; pateikia klaidą įrodančius dokumentus ir visa projektą su pridedamais dokumentais. Prašo toliau vertinti jos Projektą, nes per ŽŪMIS sistemos klaidą jo negalėjo pateikti kaip priklauso (2 t., b. l. 50). Su Agentūros atsiliepimu pateikta pareiškėjos paraiška su pridedamais dokumentais (1 t., b. l. 119–200, 2 t., b. l. 1–48).

Agentūra priėmė 2024-01-10 Sprendimą, kuriame nurodė, kad išnagrinėjusi pareiškėjos 2023-12-29 el. paštu pateiktą paraišką, priėmė sprendimą neregistruoti paraiškos, nes paraiškas, kaip nurodyta Įgyvendinimo taisyklių 37 punkte, buvo galimybė pateikti nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29 24 val. tik vienu galimu būdu – užpildžius elektroninę paraiškos formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį per ŽŪMIS interneto prieigoje adresu www.zumis.lt, o pareiškėja paraišką pateikė netinkamu būdu – atsiuntė ją elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt. Nurodo, jog pareiškėja pridėjo paaiškinimą, kad nebuvo galima pateikti paraiškos, nes ŽŪMIS buvo rodoma klaida. Pažymi, kad užregistravus informacinių technologijų incidentą ir patikrinus sistemą buvo nustatyta, kad ŽŪMIS veikė gerai, sutrikimų nebuvo fiksuota, tačiau pareiškėja pildydama paraišką neteisingai suvedė duomenis, kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius unikalūs objekto/serijos numerius. Taigi tinkamu būdu paraiškos pateikti pareiškėja negalėjo dėl savo kaltės ir valios (aplinkybes galėjo kontroliuoti ar užkirsti joms kelią). Vadovavosi Administravimo taisyklių 72, 75, 78 punktais, Įgyvendinimo taisyklių 36, 37 punktais. Nurodė, kad Paraiškų priėmimo tvarkaraštyje numatyta, kad Priemonės paraiškos priimamos nuo 2023-10-31 iki 2023-12-29, pareiškėja paraišką pateikė 2023-12-29 23.39 val. netinkamu būdu – atsiuntė ją elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt. Daro išvadą, kad netinkamu būdu paraiškos pateikimo priežastys atsirado ne dėl NMA kaltės bei ne dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar išimtinių aplinkybių; Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 2 straipsnio 2 dalyje pateiktas pavyzdinis nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių sąrašas: <...>. Paraiškos, kaip nurodyta Įgyvendinimo taisyklių 36 punkte, buvo priimamos tik užpildžius elektroninę formą ŽŪMIS portale, o paraiškos nepateikimo priežastys atsirado dėl pareiškėjos kaltės ir valios (nurodytas aplinkybes galėjo kontroliuoti ar užkirsti joms kelią), todėl paraiška nebus registruojama. Nurodo, kad šį sprendimą galima apskusti pasirinktinai NMA, arba Žemės ūkio ministerijai, arba Komisijai ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (1 t., b. l. 27–30, 75–78).

Pareiškėja pateikė 2024-01-23 skundą Ministerijai. Nurodė, kad 2023-12-29 buvo teikta paraiška pagal Įgyvendinimo taisykles. Teikiant paraišką iškilo techninės problemos pačioje ŽŪMIS sistemoje; buvo pateiktas skundas, tačiau NMA skubotai jį peržiūrėjo. NMA teigia, kad neteisingai suvesti duomenys, kadangi ilgalaikio turto objektai turėjo pasikartojančius unikalūs objekto/serijos

numerius. Pažymi, kad niekaip kitaip pasielgti negalėjo, nes vienoje paraiškos vietoje buvo prašoma pateikti ilgalaikio turto sąrašą (tame tarpe ir pastatų duomenis), kitoje paraiškos vietoje buvo prašoma nurodyti pastato, kuriame bus laikomos investicijos, duomenis. Siekiant korektiškai pildyti paraišką, ŽŪMIS identifikavo tai kaip klaidą ir NMA traktavo kaip neteisingą paraiškos pildymą bei apkaltino už pasekmes. Nurodo, kad prideda darbalaukio nuotraukas (1 t., b. l. 62, 67).

Ministerija 2024-02-14 Sprendimu, atsakydama į pareiškėjos 2024-01-23 skundą, nurodė, kad pareiškėja savo poziciją grindžia vieninteliu argumentu, jog iškilo techninės problemos pačioje ŽŪMIS, todėl Pareiškėja nepateikė laiku paraiškos. Išdėsto Agentūros pateiktą medžiagą. Nurodo, kad paraiškos nepateikimo priežastys atsirado dėl pareiškėjos kaltės ir valios (nurodytas aplinkybes galėjo kontroliuoti ar galėjo joms užkirsti kelią), todėl, Ministerijos vertinimu, Agentūra pagrįstai neregistravo paraiškos. Ministerijos nuomone, Agentūra teisėtai bei pagrįstai neregistravo pareiškėjos paraiškos, o pareiškėjos Skundo argumentai nesudaro pagrindo „rekomenduoti Agentūrai peržiūrėti šį atvejį detaliau“. Nurodoma, kad šį atsakymą turi teisę skųsti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministru, Komisijai arba administraciniam teismui (1 t., b. l. 35–38, 63–66).

Pareiškėja nesutinka su Agentūros 2024-01-10 Sprendimu ir Ministerijos 2024-02-14 Sprendimu, mano, jog jie yra neteisėti ir nepagrįsti ir prašo juos panaikinti.

Ginčo teisiniams santykiams taikytinos Įgyvendinimo taisyklės ir Administravimo taisyklės.

Įgyvendinimo taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Strateginio plano intervencinę priemonę „Smulkių–vidutinių ūkių plėtra“ ir taikomos pareiškėjams, rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems projektus, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kurios nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse (Įgyvendinimo taisyklių 2 punktas). Paramos paraiškų teikimo tvarka reglamentuojama X skyriuje; pagal šio skyriaus 36–38 punktus, paramos paraiška pateikiama pagal Taisyklių 1 priede nurodytą formą; paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pateikti per Žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (ŽŪMIS) Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka; paramos paraiškos pildomos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Administravimo taisyklės (ginčo santykiams aktuali akto redakcija, galiojusi nuo 2023-12-20 iki 2024-01-31 (galiojusi paraiškos teikimo metu)) nustato Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano bei šio plano intervencinių priemonių administravimo tvarką (Administravimo taisyklių 1 punktas).

Pagal Administravimo taisyklių 78 punktą, paramos paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti vienu iš šių būdų: užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS portalo interneto prieigoje adresu <https://zumis.lt>. Paramos paraiška ŽŪMIS portale turi būti pateikta ne anksčiau kaip kvietimo teikti paramos paraiškas pirmą dieną 00.00.00 val. ir ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 23.59.59 val. Kai paramos paraišką teikia įgaliotas asmuo, pareiškėjo suteiktas ir patvirtintas parašu (juridinio asmens atveju, vadovo parašu patvirtintas) įgaliojimas (skenuotas PDF formatu) per ŽŪMIS portalą, naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“), arba pasirašytas kvalifikuotu el. parašu el. paštu paraiskos@nma.lt turi būti pateiktas Mokėjimo agentūrai likus ne mažiau nei 3 (trims) darbo dienoms iki paramos paraiškų pateikimo termino pabaigos. Paramos paraiška gali būti teikiama gavus iš Mokėjimo agentūros informaciją, kad įgaliojime nurodytam asmeniui suteikta atstovavimo teisė. Prie elektroninės paramos paraiškos užpildytos formos pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF, SHAPE formatu). Elektroninės paramos paraiškos formos vaizdinis laukų išdėstymas gali skirtis nuo spausdintinės dokumento versijos, tačiau turinys turi atitikti žemės ūkio ministro tvirtinamą formą. Neužpildžius elektroninės formos ŽŪMIS portale, o paramos paraišką pateikus nuskenuotą, naudojantis ŽŪMIS portalu, paramos paraiška nepriimama (78.1 papunktis); jei nenumatyta galimybė konkrečios intervencinės priemonės paraiškas teikti per ŽŪMIS, užpildant elektroninę formą, paraiška ir prašomi dokumentai teikiami pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, juos siunčiant el. paštu paraiskos@nma.lt, pateikiant paramos paraišką ir skenuotus prašomus dokumentus (PDF formatu), arba teikiami naudojantis ŽŪMIS

pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“), pateikiant skenuotus paraišką ir prašomus dokumentus (PDF formatu). Paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 24 valandos. Paraiška ir prašomi dokumentai gali būti pasirašyti bei pateikti ir įgalioto asmens. Įgaliotas asmuo kartu pateikia notaro patvirtintą įgaliojimą arba įgaliojimą, kuriame parašo tikrumą paliudijo seniūnas (78.2 papunktis). Administravimo taisyklių 79 punkte nustatyta, kad prie paramos paraiškų pridedami dokumentai užpildant ŽŪMIS elektroninę paramos paraiškos formą gali būti teikiami šiais formatais: DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF, SHAPE prisegami dokumentai negali būti didesni negu 50 MB. Naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“) arba siunčiant dokumentus el. paštu paraiskos@nma.lt, per vieną kartą visų teikiamų dokumentų bendra apimtis negali būti didesnė negu 25 MB, didesnės apimties dokumentai (statybos, rekonstrukcijos, remonto darbų techniniai dokumentai) gali būti išskaidyti ir teikiami naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu per kelis kartus, tačiau tą pačią kalendorinę dieną. Naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu, papildomi dokumentai gali būti teikiami šiais formatais: DOC, DOCX, XLS, XLSX, PDF, SHAPE. Dėl kenkėjiškų programų tikimybės dokumentai negali būti pateikiami nuorodose. Pagal Administravimo taisyklių 80 punktą, paramos paraiška turi būti tinkamai užpildyta, pateikiant išsamią ir teisingą informaciją. Pareiškėjas su paramos paraiška ir privalomais pateikti dokumentais gali pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, jo manymu, gali būti svarbūs vertinant paramos paraišką. Paramos paraiškas kartu su prašomais dokumentais iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūra (Administravimo taisyklių 81 punktas).

Taigi, nagrinėjamu atveju, galiojantis teisinis reglamentavimas *expressis verbis* įtvirtina, jog paramos paraiška ir prašomi dokumentai turi būti pateikti užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį ŽŪMIS portalo interneto prieigoje adresu <https://zumis.lt>. Byloje nėra ginčo dėl faktinės aplinkybės, jog pareiškėja nepasinaudojo Administravimo taisyklių 78 punkte nustatyta paraiškų pateikimo tvarka. Pareiškėja skunde iš esmės teigia, jog Administravimo taisyklių 78 punkte nustatyta nepasinaudojo dėl ŽŪMIS portalo funkcinio sutrikimo.

Pareiškėja, teigdama jog tinkamai pildė paraišką, Ministerijai su 2024-01-23 skundu ir Komisijai su skundu, pateikė ŽŪMIS pildytos paraiškos dalies vaizdą (b. l. 26, 67). Komisija pažymi, jog iš pareiškėjos pateiktos ekrano nuotraukos (1 t., b. l. 25) matyti, kad ŽŪMIS portale yra fiksuota klaida, tačiau iš klaidos pranešimo turinio negalima daryti išvados dėl kokių priežasčių ir kuriuo metu ŽŪMIS portale įvyko klaida.

Iš pareiškėjos skunde dėstomų argumentų, NMA atsiliepimo ir 2024-01-10 Sprendimo argumentų iš esmės galima daryti išvadą, jog ŽŪMIS portale klaida galimai fiksuota, nes pareiškėjos suvesti ilgalaikio turto objektai, valdomi nuosavybės teise, turėjo pasikartojančius serijos numerius: ritinių presas serijos Nr. 1; žemės dirbimo freza serijos Nr. 2, grėblys, serijos Nr. 2600; ilgalaikio turto objektai, valdomi nuomos / panaudos pagrindais: germinatorius serijos Nr. 1; priekaba, serijos Nr. 2, trąšų barstytuvas serijos Nr. 0, sėjamoji serijos Nr. 3. Tai patvirtina su atsiliepimu pateikti ŽŪMIS sistemos duomenys (istorija) (1 t., b. l. 109). Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog pareiškėja Agentūrai siųstame laiške pateikė kitokią informaciją ir nurodo kitus ilgalaikio turto serijos numerius, t. y. paraiškos skyriuje „Informacija apie ilgalaikį turtą, valdomą nuosavybės teise“ pareiškėja nurodė: objekto pavadinimas: grėblys – serijos Nr. 2600. Daugiau jokių ilgalaikio turto objektų, valdomų nuosavybės teise, nenurodė; paraiškos skyriuje „Informacija apie ilgalaikį materialųjį turtą, valdomą nuomos/panaudos ar kitais pagrindais“ Pareiškėja nurodė: pastatas – ūkinis pastatas unikalusis Nr. (duomenys neskelbtini); germinatorius – objekto numeris nenurodytas; trąšų barstytuvas – serijos Nr. ZA-M; priekaba serijos Nr. 2PTS-6; sėjamoji – serijos Nr. 6TD (1 t., b. l. 142). Taigi, pareiškėjos nurodoma klaida galimai atsirado dėl pačios pareiškėjos pildytos paraiškos netikslumų, kuriuos ji vėliau taisė teikdama duomenis el. paštu tiesiogiai Agentūrai.

Komisija taip pat pažymi, jog byloje reikšmingi duomenys pateikti prie Agentūros atsiliepimo priedų. Minėta, kad NMA su atsiliepimu pateikti duomenys patvirtina pareiškėjos pildytos paraiškos ŽŪMIS sistemoje, lyginant su el. paštu pateiktos paraiškos duomenimis, neatitikimus bei tai, kad sistemoje pildytoje paraiškoje XI ir XII skyriuose pasikartoja nurodyto turto serijos numeriai. Duomenų apie ŽŪMIS portalo gedimus byloje nėra. Esant šioms aplinkybėms, nėra pagrindo

konstatuoti, jog pareiškėjos paraiškos nepateikimo priežastys atsirado dėl Agentūros kaltės ar ŽŪMIS portalo gedimų. Komisija pažymi, jog Administravimo taisyklės yra norminis teisės aktas ir jo 78 punkte nustatytas teisinis reglamentavimas yra taikomas visiems asmenims, siekiantiems gauti paramą. Nagrinėjamu atveju Komisija nenustatė, jog pareiškėjos atžvilgiu buvo susiklosčiusi tokia išskirtinė situacija, dėl kurios būtų pagrindas priimti pareiškėjos paraišką nesilaikant Administravimo taisyklių 78 punkte nustatyto reglamentavimo. Pažymėtina, jog visiems paramos gavėjams taikomi vienodi Administravimo taisyklėse nustatyti reikalavimai, todėl nenustačius jog pareiškėjos atžvilgiu buvo susiklosčiusi išskirtinė situacija, dėl kurios ji negalėjo laiku ir tinkamai pateikti paraiškos, Agentūra pagrįstai nusprendė neregistruoti pareiškėjos paraiškos, kadangi priešingu atveju būtų pažeistas lygiateisiškumo principas.

Komisija, įvertinusi tai, kas išdėstyta, daro išvadą, kad atsakovės tinkamai įvertino ginčo santykius reglamentuojanti teisinį reglamentavimą bei faktines aplinkybes ir priėmė pagrįstus Agentūros 2024-01-10 Sprendimą ir Ministerijos 2024-02-14 Sprendimą, atitinkančius Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose įtvirtintus reikalavimus. Atsakovių ginčijami administraciniai sprendimai yra teisėti ir nėra pagrindo jų naikinti. Pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Komisija taip pat pažymi, jog Ministerija atsiliepime nurodė, jog skundžiamas Ministerijos raštas turėtų būti vertinamas kaip rekomendacinio pobūdžio, neturintis privalomosios galios ir negali būti traktuojamas kaip imperatyvus įpareigojimas Agentūrai. Mano, jog tiesiogiai Ministerijos raštas pareiškėjai nesukelia jokių tiesioginių teisinių pasekmių. Paaikšino, jog sprendimą dėl paramos skyrimo/neskystimo priima Agentūros direktoriaus įgaliojamas asmuo; Agentūra yra vienintelė akredituota institucija, galinti administruoti paraiškas, apskaičiuoti ir išmokėti paramą. Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog pareiškėja skunde buvo suformulavusi skundo reikalavimą panaikinti Ministerijos priimtą 2024-02-14 Sprendimą, todėl atsakove byloje Ministerija įtraukta pagrįstai. Šioje byloje Komisija taip pat nenustatė aplinkybių, jog Ministerijos priimtas 2024-02-14 Sprendimas pareiškėjai nesukeltų teisinių pasekmių. Pažymėtina, jog Ministerija 2024-02-14 Sprendime nurodė, jog gavo pareiškėjos skundą dėl Agentūros 2024-01-10 Sprendimo teisėtumo bei pagrįstumo. Iš Ministerijos 2024-02-14 Sprendimo turinio matyti, jog Ministerija pareiškėjos skundą išnagrinėjo iš esmės ir nusprendė, jog Agentūra teisėtai bei pagrįstai neregistravo pareiškėjos paraiškos, o pareiškėjos skundo argumentai nesudaro pagrindo „rekomenduoti Agentūrai peržiūrėti šį atvejį detaliau“. Taigi, nagrinėjamu atveju Ministerija iš esmės išnagrinėjo pareiškėjos skundą ir dėl jo priėmė 2024-02-14 Sprendimą, kurio teisėtumą Komisija šioje byloje patikrino. Atsižvelgus į pareiškėjos suformuluotą skundo reikalavimą panaikinti Ministerijos 2024-02-14 Sprendimą, Komisija vertina, jog Ministerija byloje pagrįstai įtraukta atsakove.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos M.K. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė